

श्री.जयदिप डाकरे सर

श्री.प्रविण डाकरे सर

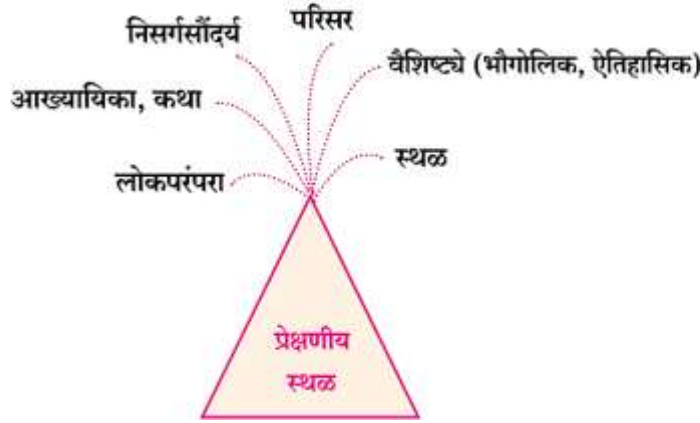
Subscribe

इयत्ता - सातवी (5 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

- प्रेक्षणीय स्थळाच्या संदर्भात खाली काही मुद्दे दिले आहेत. त्यांच्या आधारे तुम्ही भेट दिलेल्या एखाद्या प्रेक्षणीय स्थळाचे वर्णन लिहा.

११. बाली बेट

माहिती मिळवूया.

केल्याने देशाटन...

त्वरा करा ! त्वरा करा !

आजच लक्ष्मी टूर्सला भेट द्या !

लक्ष्मी टूर्सतर्फे आयोजित उन्हाळी सुट्टीतील खास परदेश सहल

आपली सहल निश्चित करा.
उन्हाळी सुट्टीचा आनंद घ्या.

सहलीचा कालावधी : मे महिना

संपर्कासाठी कार्यालयाचा पत्ता : लक्ष्मी टूर्स, लक्ष्मीकांत बिल्डिंग, लक्ष्मीनगर, पुणे.

२८ फेब्रुवारीपर्यंत नोंदणी
करणाऱ्याला प्रवास-
शुल्कात ५०% सवलत व
भेटवस्तूंची खैरात.

- वरील जाहिरात वाचा. त्याआधारे खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (१) सहलीचे आयोजक कोण आहेत ?
- (२) सहलीची वैशिष्ट्ये कोणती ?
- (३) सहलीला जाण्यासाठी नोंदणी करणाऱ्याला सवलत का दिली असावी, असे तुम्हांला वाटते ?
- (४) प्रस्तुत जाहिरात विश्वसनीय आहे, असे तुम्हांला वाटते का ? जाहिरातीतील कोणती गोष्ट तुम्हांला अविश्वसनीय वाटते ?

ऑनलाईन टेस्ट

प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.

उदा. एक मोठी भिंत बांधायला 15 मजुरांना 8 तास लागतात; तर 12 मजुरांना तेच काम करायला किती तास लागतील ?

9 || समप्रमाण आणि व्यस्तप्रमाण

उकल : मजुरांची संख्या वाढली की कामाचे तास कमी होतात.

मजुरांची संख्या व त्यांना लागणारा वेळ यांचे प्रमाण व्यस्त आहे.

मजुरांची संख्या व भिंत बांधायला लागणारे तास यांचा गुणाकार स्थिर आहे.

आता x या चलाचा वापर करून हे उदाहरण सोडवू.

12 मजुरांना x तास लागतात असे मानू. $12 \times x = 15 \times 8$

15 मजुरांना 8 तास लागतात. $\therefore 12x = 120$

12 मजुरांना x तास लागतात. $\therefore x = 10$

यावरून 12 मजुरांना भिंत बांधायला 10 तास लागतील.

उदा. वर्गामध्ये 40 पानी हस्तलिखित अंक तयार करण्याचे काम चालू केले. एका विद्यार्थ्याला हा अंक तयार करायला 80 दिवस लागतात, तर 4 विद्यार्थ्यांना अंक तयार करायला किती दिवस लागतील ?

उकल : एकच काम जास्त विद्यार्थी करत असतील तर कमी दिवस लागतील म्हणजे विद्यार्थी संख्या व दिवसांची संख्या यांचे प्रमाण व्यस्त आहे. चार विद्यार्थ्यांना x दिवस लागतात असे मानू.

विद्यार्थी	दिवस
1	80
4	x

$$4x = 80 \times 1$$

$$x = \frac{80}{4}$$

$$x = 20$$

\therefore 4 विद्यार्थ्यांना 20 दिवस लागतील.

वाचा व समजून घ्या .

Std - Seventh Sub - Maths (Semi)

Example Fifteen workers take 8 hours to build a wall. How many hours will 12 workers need to build the same wall?

Solution: As the number of workers increases, the number of hours decreases. The number of workers and number of hours are in inverse proportion. The product of the number of workers and the number of hours needed to build the wall is constant. Let us use the variable x to solve this problem.

Suppose, 12 workers take x hours. $12 \times x = 15 \times 8$

15 workers take 8 hours. $\therefore 12x = 120$

12 workers take x hours. $\therefore x = 10$

Thus, 12 workers will take 10 hours to build the wall.

Example A 40-page class magazine is to be written. If one student would require 80 days to write it, how many would 4 students require ?

Solution: If more students help to do the same task, fewer days will be required. That is, the number of students and number of days are in inverse proportion. Suppose 4 students need x days.

Students	Days
1	80
4	x

$$4x = 80 \times 1$$

$$x = \frac{80}{4}$$

$$x = 20$$

\therefore 4 students require 20 days.

understand.

THE WELCOME

Scene I

(A village road. Chaturbhuj Babu has come back to the village after passing his MA examinations, hoping that everyone will make a great fuss over him. There is a plump Afghan cat with him. Enter Nilratan.)

Nilratan : Hello there, Chatur Babu. When did you arrive?

Chaturbhuj : Directly after the MA exams were over. I –

Nilratan : Ah, you've got a fine cat there!

Chaturbhuj : This year the exams were very –

Nilratan : Tell me, where did you find that cat?

Chaturbhuj : Bought it. The subjects I'd offered –

Nilratan : How much did you pay for it?

Chaturbhuj : I don't remember. Nilratan Babu, has anybody passed any exams in our village?

Nilratan : Oh, lots of them. But you won't see a cat like that in these parts.

Chaturbhuj : (to himself) Confound him, he can't talk about anything but the cat! It doesn't seem to matter that I've just passed my MA! (Enter the Zamindar.)

- **make a great fuss over him** : give him a lot of respect, praise, attention
- **plump** : fat
- **Confound him** : Words used to show anger.

Listen and answer :

- ☺ Where does this scene take place?
- ☺ What examination has Chaturbhuj passed ?
- ☺ What does Chaturbhuj have with him ?

understand.

७. स्वराज्याचा कारभार

सागरी किल्ले : महाराजांनी सागरी किल्ल्यांचेही महत्त्व ओळखले. त्यांनी बांधलेल्या जलदुर्गांपैकी मालवणचा सिंधुदुर्ग हा उत्कृष्ट सागरी किल्ला आहे. या किल्ल्याच्या बांधणीमध्ये भक्कमपणा यावा म्हणून त्यांनी किल्ल्याच्या पायाभरणीसाठी पाच खंडी शिसे ओतण्याची व्यवस्था केली होती. त्यांनी सिद्दीला शह देण्यासाठी राजापुरीसमोर पद्मदुर्ग नावाचा सागरी किल्ला बांधला. आपल्या एका पत्रात या किल्ल्याविषयी ते म्हणतात, 'पद्मदुर्ग वसवून राजपुरीच्या उरावरी दुसरी राजपुरी केली.'

किल्ले पद्मदुर्ग

ऑनलाईन टेस्ट

६. नैसर्गिक प्रदेश

<ul style="list-style-type: none"> ● कमीत कमी पाने असलेल्या व काटेरी वनस्पती. ● जाड साल, अरुंद व मेणचट पाने. ● जमिनीतील ओलावा संपला, की वनस्पती नष्ट होतात. उदा., निवडुंग, घायपात, पाम, खजूर इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● उंट अन्नपाण्याशिवाय अनेक दिवस राहतो. ● जमिनीवर प्राण्यांची संख्या कमी. ● प्राणी दिवसा जमिनीखाली राहतात. उदा., साप, उंदीर, सरडे, विंचू. ● घोडे, बैल, गाढव, मेंढ्या, इतर पाळीव प्राणी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● बदाऊन (सहारा), बुशमेन (कलहारी), अँबॉरिजिन (ऑस्ट्रेलिया) इत्यादी लोक राहतात. ● अनेक गरजा जनावरांपासून पूर्ण करतात. ● मरूदद्याने व नद्यांची खोरी येथे शेती केली जाते.
<ul style="list-style-type: none"> ● उंच व दाट गवत. ● गवत सुमारे सहा मीटर उंच (हत्तीगवत). ● तुरळक वृक्ष व झाडे शेंड्यांकडे छत्रीसारख्या आकाराचे असतात. उदा., बेल, बोर, घायपात, अननस, निवडुंग इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● तृणजीवी प्राणी व मांसभक्षक प्राणी विपुल आहेत. ● प्राण्यांना निसर्गाने चपळ पाय दिले आहेत. ● अंगावर रंगीत पट्टे व ठिपके असतात. ● उदा., सिंह, चित्ता, तरस, लांडगा, जिराफ, झेब्रा, हत्ती, गेंडे, रानबैल, रेडे, कांगारू, एमू इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● मातीच्या भिंती व गवताचे छप्पर असलेली साधी घरे असतात. ● घरांना खिडक्या नसतात. ● ठेंगण्या व गोलाकार झोपड्यांत राहतात. यांना क्रॉल म्हणतात. ● शिकार व पशुपालन हे प्रमुख व्यवसाय. ● उदा., झुलू, हौसा, मसाई इत्यादी जमाती.
<ul style="list-style-type: none"> ● घनदाट सदाहरित वने. ● वनस्पतींमध्ये भरपूर विविधता. ● दलदलयुक्त प्रदेश. ● कठीण लाकडाचे उंच वृक्ष. ● उदा. महोगनी, ग्रीन-हार्ट, रोजवूड, एबनी इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्राण्यांमध्ये खूप विविधता आढळते. ● दलदलीच्या प्रदेशात सुसर, पाणघोडा, अँनाकोंडा इत्यादी. ● झाडांवर राहणारे गोरिला, चिंपांझी, हॉर्नबिल इत्यादी. किटक-विषारी तसे-तसे माशी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● लोकवस्ती कमी आहे. ● लोकांचे जीवन निसर्गावर अवलंबून असते. ● आदिवासी जमातीचे लोक. ● ही लोक घरे झाडावर बांधतात. ● उदा., पिग्मी, बोरो इंडियन, सेमाँग इत्यादी जमाती.

चला खेळूया : पृष्ठ ३२, ३३ व ३४ वरील नैसर्गिक प्रदेशाच्या तक्त्यांतील प्रत्येक रकान्याचे कार्ड तयार करा. ही कार्ड विद्यार्थ्यांमध्ये वाटून प्रत्येकाने 'नैसर्गिक प्रदेशाचे कुटुंब' शोधण्याचा खेळ खेळा.

वाचा समजून घ्या.

10. आपत्ती व्यवस्थापन

जरा डोके चालवा.

खूप जोराचा पाऊस पडताना डोंगराच्या पायथ्याशी का थांबू नये?

महापूर (Flood)

थोडे आठवा.

महापूर म्हणजे काय? महापुराचे परिणाम कोणते आहेत?

मागील इयत्तेमध्ये आपण महापूर व महापुराचे परिणाम अभ्यासले आहेत. गेल्या काही वर्षांत महाराष्ट्रामध्ये आलेल्या विविध ठिकाणच्या महापुरांबद्दल माहिती मिळवा.

महापुरावर संरक्षणात्मक उपाययोजना

1. डोंगराळ प्रदेशांत लहान धरणे बांधणे.
2. पाझर तलावाची निर्मिती करणे.
3. नद्यांचे पात्र कृत्रिमरीत्या सरळ करणे.
4. नवीन जंगल लागवड करणे.
5. नद्या जोडणे.

वीज पडणे (Lightning)

सांगा पाहू !

1. आकाशात चमकणारी वीज तुम्ही पाहिली आहे का? कधी?
2. वीज निर्माण कशी होते?

स्थितिक विद्युत या पाठामध्ये तुम्ही वीजनिर्मिती व वीज पडणे यांविषयी माहिती घेतलेली आहे. या पाठात आपण विजेची आणखी काही वैशिष्ट्ये व विजेपासून बचाव करण्याचे उपाय जाणून घेणार आहोत.

कोण काय करते?

भारत सरकारने राष्ट्रीय पूर आयोगाची स्थापना 1976 साली केलेली आहे. पूरनियंत्रणासाठी विशेष प्रयत्न या आयोगामार्फत केलेले आहेत. राष्ट्रीय स्तरापासून ते गावपातळीपर्यंत पूरनियंत्रणासंदर्भात आराखडा तयार केलेला असतो. या आराखड्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर वित्त व जीवितहानी टाळता येते.

वाचा व समजून घ्या.

10. Disaster Management

Use your brain power!

Why shouldn't we wait at the foothill while it is raining heavily?

Flood

Let's recall.

What is meant by flood? What are the effects of flood?

We have already learnt about floods and the effects of floods. Collect information about the floods that have occurred at various places in Maharashtra in the last few years.

Government of India established the National Flood Commission in 1976. The Commission has made special efforts towards the control of floods. A plan regarding flood control is kept ready from national level to village level. Large scale damage of property and loss of life can be avoided because of this plan.

Protective measures in view of floods

1. Construction of small dams in mountainous regions
2. Construction of percolation tanks
3. Making river beds flat
4. Cultivation of new forests
5. Connecting rivers

Lightning

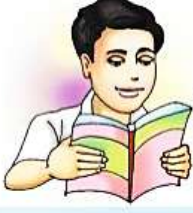

Can you tell ?

1. Have you seen a flash of lightning in the sky? When?
2. What causes lightning?

You have learnt about generation of electric charge and lightning strikes in the lesson on static electricity. In this lesson we shall learn something more about lightning and the measures for protection from it.

understand.

वाचन जगत से

पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर के कार्य पढ़ो और प्रमुख मुद्दे बताओ ।

अब कोई ना अनपढ़ होगा,
सबके हाथों पुस्तक होगी ।
ज्ञानगंगा की पावन धारा,
सबके आँगन तक पहुँचेगी ।

पुस्तक और कलम की शक्ति, जग जाहिर जानी पहचानी ।
नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी ।

बेटी युग सम्मान पर्व है,
पुण्य पर्व है, ज्ञान पर्व है ।
सब सबका सम्मान करें तो,
जन-जन का उत्थान पर्व है ।

सोने की चिड़िया तब बोले, बेटी युग की हवा सयानी ।
नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी ।

मैंने समझा

कविता मस्वर पाठ करो ।

इयत्ता सातवी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

11. बाली बेट

[Click Here](#)

12. सलाम नमस्ते

[Click Here](#)

13. अनामवीरा

[Click Here](#)

14. कवितेची ओळख

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - इतिहास

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

7. स्वराज्याचा कारभार

[Click Here](#)

8. आदर्श राज्यकर्ता

[Click Here](#)

9. मराठ्यांचा स्वातंत्र्यसंग्राम

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - नागरिकशास्त्र

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

4. मुलभूत हक्क भाग 1

लवकरच

इतर टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.

